І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-0740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 69. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го КВІТНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 14, 1972 No. 69. VOL. LXXIX.

— Короткі вістки —

КОМІСІЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ опублікувала звідомлення, на підставі якого виходить, що з 200 000 мільйонів долярів, приділених урядом для транспортації дітей у школах, тільки невелика сума була використана на призначену мету. Головною метою було транспортування учнів із шкіл заради ліквідації проявів расової сеґреґації. Насправді ж ті фонди витрачаються у зв'язку із значним збільшенням кількости шкіл та учнів у школах, отже просто на довезення учнів до місць їхніх зайнять.

ФЕДЕРАЛЬНА АДМІНІСТРАЦІЯ У СПРАВАХ АВІЯЦІЇ обвинуватила дві летунські компанії — „Юнайтед Ейр Ляйнс" і „Пасіфік Саут-Вест", у тому, що вони не перевіряють пасажирів та їхній багаж так, як цього вимагає уряд. Обидві ті компанії виплатили по 500 000 долярів викрадачам літаків, але тих випадків могли уникнути, коли б дотримувались правил безпеки й перевірки пасажирів. Речники обох компаній заперечили те обвинувачення.

ГАЗЕТА „НЮАРК ІВНІНҐ НЮЗ" У НЮАРКУ, Н. ДЖ., почала знову виходити після 10-місячної перерви, викликаної страйком працівників. Тим часом, видавці того щоденника продали свою друкарню, і газета друкується в друкарні, що їй колись належала, а тепер належить іншим власникам.

НА РІЧЦІ ТЕМЗІ ПОБЛИЗУ НЮ ЛОНДОНУ, КОНН., сталось нещастя: там зіткнулись буксир і підводний човен, якого супроводжував той буксирний пароплав до причалу. Буксир потонув, усіх його 8 матросів врятовано.

У СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ ПОНАД 300 000 ПАСАЖИРІВ щоденно терплять від довгого страйку автобусної компанії. Професійна спілка шоферів не хоче припинити страйку, хоча працедавці запропонували вже підвищити платні так, що річно вони коштували б до 9 мільйонів дол. Автобусна компанія й без цього вже працювала з дефіцитом. Однак, профспілка продовжує страйк, добиваючись того, щоб автобусну компанію перебрав на себе стейт, а це означало б нові податки для населення Ню Джерзі.

УРЯДОВІ ВІЙСЬКА В БОЛІВІЇ РОЗГРОМИЛИ великий центр і арсенал крайнє лівої терористичної організації, так зв. „Національної армії свободи". Це були партизани, засновані Че Геварою, особистим приятелем кубинського диктатора Кастра. Майже дві години тривала перестрілка в Ля Паз між партизанами й урядовими військами, які врешті захопили виробню зброї, вбили 15 партизан, понад 150 забрали до тюрем. Урядові війська зліквідували 20 підпільних майстерень, де виробляли для партизан зброю.

У ГЕЛЬСИНКАХ У ФІНЛЯНДІЇ ВІДБУЛАСЯ в минулий вівторок 11 квітня 5-та пленарна сесія американсько - совєтської конференції про обмеження атомової зброї. Та конференція розпочалась у листопаді 1969 року і це вже сьома „рунда" нарад, які напереміну ведуться в Гельсинках та у Відні. Обидві сторони хочуть, щоб осягнути „якесь" порозуміння щодо обмеження стратегічної офензивної і дефензивної зброї, яке можна б проголосити наприкінці відвідин президента Ніксона у травні ц. р. у Москві.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ЕДВАРДА ГІТА МАЄ запевнену парляментарну перемогу в справі приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти: після трьох дальших резиґнацій видатних членів опозиційної Партії Праці з їх становищ у партійній верхівці, на знак непогодження з партійним лідером Гаролдом Вільсоном, що противиться приступленню Британії до ЕЕСпільноти, консервативний уряд має запевнену більшість у парляменті, з поважним числом також соціялістичних голосів по своєму боці.

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ЗАСУДИЛИ на досмертну в'язницю 65-літнього Фрідріха Боссгаммера, за фахом адвоката, колишнього старшину у німецькій формації СС, який, бувши за другої світової війни у Вероні в Італії, вислав відтіль 3.300 італійських жидів до табору смерти в Освєнцімі (Авшвіці). Судова розправа велася 5 місяців.

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ ПРОГОЛОСИВ своє „право" брати активну участь у „визволюванні" Південного В'єтнаму з-під влади тамошнього ніби фашистського режиму та „американських окупантів". Мовляв, обов'язком патріотів помагати своїм землякам в їх „визвольній" війні, без уваги на те, де вони знаходяться. Таким чином північнов'єтнамські комуністи вперше — все ще тільки посередньо — признали, що їх війська беруть участь у теперішній офензиві на території Південного В'єтнаму.

Ансамбль „Євшан" концертом в Нюарку цієї неділі починає своє турне

Нюарк. — Вперше перед громадянством у багатьох містах ЗСА і Канади виступить новостворений Ансамбль з мистецької молоді „Євшан". Перший виступ Ансамблю вже цієї неділі 16-го квітня в Нюарку, в „Симфоні Голл", о 3-ій г. дня.

Програма починається привітанням глядачів „хлібом-сіллю" під звуки пісні „При ватрі" І. Савицької, музика Є. Садовського — диригента хору „Євшан-Зілля". Друга точка — „Пісня про євшан-зілля" Б. Ольгина, музика М. Фоменка. Після виступу танцювального ансамблю „Київ" з танцем „Козак Нитка", хор виконає три пісні про Київ і Карпати, музика Шамо, Сандлера та Є. Садовського. У танці „Запорізький герць" розповідь вестиме Вол. Курило, танцюють із шаблями керівник Роман Строцький, Левко Строцький, Орест Русенко та Наталка Лазірко. Їх замінять дуети і тріо молодих співачок та потім увесь хор „Євшан-Зілля" піснею „А звідки чарівний", з опери „Зачарована Флейта" Моцарта. Наступні точки: танок „Циганочка", рецитація під бандуру М. Комічака „Думи мої" Т. Шевченка, виступ усього Ансамблю проти московського національного й культурного поневолення України. У другій частині концерту: народна пісня „Очі сині" у виконанні хору „Євшан-Зілля", виступ з бандурою М. Комічака із трьома танцюристами - солістами; хор співатиме „Геппінес" Данавана, „На базарі" Т. Шевченка - А. Гнатишина та ще одну американську пісню, після чого „Київ" покаже танцювальну картину „Кубань". Під кінець програми хор „Євшан-Зелля" виконає „Вечірню пісню", слова і музика Л. Ященка, „Ясени" — слова і музика П. Кривенького, народну пісню в опрацюванні Є. Садовського „Ой, чорна я си чорна", а потім увесь Ансамбль попрощається у „Фіналі" з глядачами. Цікаву й різноманітну програму заплянувала сама молодь.

Клайндінст каже, що заборона перевозити учнів автами викличе віднову всіх судових справ щодо сеґреґації

Вашинґтон. — Діючий генеральний прокуратор Ричард Клайндінст, виступаючи із свідченням перед Юридичною Комісією Палати Репрезентантів сказав, що запропоноване президентом Ніксоном законодавство про припинення примусового перевозу учнів автобусами, заради поборювання сеґреґації в американському шкільництві, дасть нагоду відновити всі судові справи, пов'язані з десеґреґацією в школах, щоб достосувати їх до нового законодавства. Така заява Р. Клайндінста суперечить попередній заяві секретаря здоров'я, освіти й суспільної опіки Елліота Ричардсона, який сказав перед Сенатською комісією праці й публичної опіки минулого місяця, що нове законодавство викличе лише кілька судових процесів. Заява Клайндінста була своєрідною підтримкою для членів Конґресу з південних стейтів, які висловлюються проти законопроєкту про припинення примусових перевезень учнів до шкіл на тій підставі, що нове розпорядження не допомагало б шкільництву на Півдні, де проведена інтенсивна шкільна інтеґрація і де в окремих місцевостях далі перевозять учнів автобусами до інших шкіл. Ричард Клайндінст вперше виступив перед Конґресом у цьому питанні. Він сказав також, що адміністрація президента Ніксона й за мораторіюмом у справі вимаганого Найвищим Судом обов'язкового перевезення дітей атобусами до шкіл, бо тоді Найвищий Суд буде змушений швидко вирішити питання конституційности такого заходу.

Збільшуються видатки американських родин

Ню Йорк. — Комунальна Рада Великого Ню Йорку оприлюднила дані про видатки пересічної родини з чотирьох осіб — батька, матері й двох дітей, під кінець минулого року. Для того, щоб така родина могла покрити всі необхідні витрати й жити на середньому поземі, тоді треба було заробляти 11,090 долярів річно, але цього року необхідні витрати зросли ще більше. У порівнянні з жовтнем місяцем 1970 року, ті видатки в 1971 році зросли на 3,7 відсотка, а цьогорічні ще докладно не обчислені. У минулому році витрати для такої середньої родини, яка харчується вдома й сама готує страву, зросли: на харчування — на 3,6%, на оплату приміщення — на 6%, на лікарів і ліки — на 6,4%. Однак, у минулому році були понизились витрати на прання білизни й чищення одягу та й на сам одяг, зате в цьому році одяг подорожчав, особливо для жінок.

Вийшло подвійне число журналу „Український Історик"

Ню Йорк. — У Мюнхені, в друкарні „Логос", вийшло найновіше, 1-2 подвійне число журналу „Український Історик", що його видає Українське Історичне Товариство за кордоном вже 8-й рік. Число має 144 сторінки, датоване 1972 роком. Головним редактором цього важливого видання є Любомир Винар. У цьому числі, яке коштує в окремому продажу 4 доляри, поміщені матеріяли за наступними темами: статті О. Оглоблина, Н. Полонської - Василенко, Б. Винара, М. Ждана та Л. Шанковського, розділ „Українська еміґрація", розділ „Геральдика і генеологія", „З архіву", „Огляди - рецензії", „Бібліографічнаі нотатки", „Різне", „Хроніка". Більшість матеріялів надруковані українською мовою, деякі — англійською. Значний вклад в українську історичну науку являє стаття проф. д-ра О. Оглоблина під наг. „Проблема схеми історії України 19 - 20 століття", до 1917 року. Вона була виголошена у формі доповіді на 8-ій Конференції українських істориків у ЗСА в грудні 1970 року. У відділі про геральдику Роман О. Климкевич помістив статтю „В справі герба Анни Ярославни", в якій подає, що королева Франції „померла після 1075 року у Вормсі (відомий день її смерти: 6 вересня)", — що є цілковито новим відкриттям у вивченні біографії української князівни.

Цієї неділі виставка „Трьох Козаків" і товариська зустріч з ними в Ню Йорку

Ню Йорк (Ікер). — В неділю, 16-го квітня ц. р., о год. 1-ій по полудні, в ґалерії місцевого Літературно-Мистецького Клюбу, 145 Друга евеню, відкривається перша в нашому місті виставка картин видатного українського мистця, карикатуриста, редактора сатиричного журналу „Лис Микита", Едварда Козака - Ека з Дітройту. У виставі приймають участь два сини Е. Козака, мистці молодшого покоління, Юрко і Ярема. Разом буде виставлених коло 80 праць. Виставка потриває до 23-го квітня включно.

У навечер'я відкриття виставки, в суботу, 15-го квітня, на великій залі Українського Народного Дому, відбудеться Товариська Зустріч з Еком, з нагоди його 70-річчя, що в цьому році припадає. Цю зустріч влаштовують товариства й організації, в котрих Ювілят є членом: Курінь Пласту, „Червона Калина", Об'єднання Мистців Українців в Америці, Спілка Українських Журналістів Америки та Об'єднання Українських Письменників „Слово". З ювілеєм вітатимуть Ека: Григорій Костюк — „Слово", ред. Ярослав Шавяк — СУЖА, мистець Яків Гніздовський — ОМУА та інж. Іван Лучечко — „Червона Калина". В мистецькій програмі вечора виступлять Йосип Гірняк (Гриць Зозуля), М. Понеділок, Ів. Керницький - Ікер і Христя Сливоцька з Студії Живого Слова Л. Крушельницької. Програму вестиме д-р Ярослав Падох.

Ю. СОЛОВІЙ У ҐАЛЕРІЯХ ЕВРОПИ

Мистець Юрій Соловій виставив серію своїх рисунків „1 000 голів", що її виставляв раніше в Українському Інституті в Ню Йорку, в ґалерії Ґюнтер Франке у Мюнхені. Там бачив її директор музею Ґуґенгайма в Ню Йорку Ворд Таксон, який написав надзвичайно прихильного листа нашому мистцеві та запросив його з десятьма експонатами до названого музею. Юрій Соловій плянує свої виставки у ґалерії „Пол Райс" у Лондоні й одній ґалерії у Венеції.

Комуністи продовжують наступ у В'єтнамі без уваги на високі втрати

Сайґон. — Комуністична офензива у В'єтнамі продовжується, при чому вона послабла у північній частині Південного В'єтнаму, у провінції Квантрі, зате прибрала на силі на найбільш небезпечному й найближчому до столиці Сайґону відтинку, в обширі міст Лонкнінь і Анлок. Комуністи вже від минулої суботи окружили 12,000 державного південнов'єтнамського війська з 15-ої піхотної дивізії біля Анлоку, а вислана їм на відсіч сильна колона танків і піхоти не зуміла дотепер пробитися туди. За офіційним повідомленням два ворожі танки зуміли продертися до середини залишеного мешканцями міста Анлок, як також інші ворожі частини вдерлися на підміське летовище. Цей наступ комуністи повели без уваги на важкі втрати, що їх понесли від безперервного бомбардування американським летунством. Воно бомбардувало також далі військові цілі у здемілітаризованій смузі та на південь і на північ від неї, при чому офіційний американський комунікат вперше ствердив бомбардування також „летунських споруд", себто ворожих летовищ на території Північного В'єтнаму. Комуністична делеґація на Паризькій конференції про В'єтнам повторила заклик до Америки відновити тамошні засідання, що їх американська делеґація бойкотує, як терен комуністичної пропаґанди. Французький уряд приєднався до того в'єтнамського комуністичного заклику. До Державного Департаменту у Вашинґтоні викликано шарж д'аффер французької амбасади, якому заявлено, що таке становище французького уряду „одностороннє", бо не бере під увагу причини, які спонукали Америку до бойкоту Паризької конференції.

Секретар хліборобства Буц мав довгу нараду з Брежнєвим у Москві

Москва. — Генеральний секретар компартії СССР Леонід Брежнєв, який від довшого часу почав безпосередньо керувати совєтською закордонною політикою, прийняв на Кремлі американського секретаря хліборобства Ерла Л. Буца і відбув із ним півторигодинну нараду. Секретар Буц заявив після того, що не є виключений продаж Совєтському Союзові зерна на 200 мільйонів долярів річно у кількох наступних роках, при чому Америка уділила б Совєтам вперше довготермінового, ґарантованого державного кредиту. Однак Буц заявив, що той продаж зерна мусить бути зрівноважений експортом різних совєтських продуктів, мабуть ропи і природного газу. Не сказано нічого, чи перед уділенням того американського кредиту буде полагоджена справа великого совєтського довгу ще з останньої світової війни. Секретар Буц підкреслив, що його нарада з Брежнєвим була „щира й одверта" і що не згадувано ні словом теперішньої загостреної воєнної ситуації у В'єтнамі. Л. Брежнєв будім-то заявив, що він бажав би собі, щоб під час відвідин президента Ніксона у травні ц. р. якнайменше часу присвячено церемонійним справам та якнайбільше — діловим нарадам.

Посилено атаки совєтської преси проти лавреата Нобеля Солженіцина

Москва. — Лавреат Нобеля з літератури, совєтський письменник Александер Солженіцин, що його твори заборонені в СССР, став предметом посиленої кампанії збоку совєтської преси, яка почала друкувати напевне фабриковані комуністичним партійним апаратом „листи від громадян". Московська „Літературна Газета" надрукувала 11 таких листів, при чому головним закидом у них є ніби-то прославлювання Солженіциним німецького мілітаризму з часу першої світової війни та приниджування Росії. Це стосується останнього історичного роману Солженіцина „Серпень 1914", в якому він описував погрому російських військ у битві під Таненберґом у тодішній Східній Прусії. За коментарем „Н. Й. Таймсу" ті листи роблять враження, що їх автори тієї книжки Солженіцина взагалі не читали. Один такий автор таврує Солженіцина, що він видно пише тільки для чужинців, а не своїх земляків, бо його твори появляються за кордоном. Але загально відомо, що совєтські видавництва не хочуть не тільки друкувати його творів, але навіть приймати рукописи до перечитання. Не виключене — стверджує західня преса — що ті атаки націлені на те, щоб дати совєтським властям формальну притоку позбавити Солженіцина совєтського громадянства.

Д-р Іван Скальчук переобраний на голову Відділу УККА у Філядельфії

Д-р Іван Скальчук

Філядельфія. — (Б. Б.) В суботу 25-го березня увечорі тут в залі УСО „Тризуб" відбулися Загальні Збори філядельфійського Відділу Українського Конґресового Комітету, що їх відкрив молитвою голова Відділу Іван Скальчук. На його заклик вставанням з місць та мовчанкою вшановано померлих членів, платників УНФ, а зокрема кол. референта УНФ св.п. Тихона Тещука. Д-р І. Скальчук привітав численно зібраних представників місцевих організацій та товариств, платників УНФ, та рівночасно запросив до почесної Президії Зборів присутніх на залі: проф. д-ра П. Стерча, якого Екзекутива УККА призначила делеґатом Централі на ці збори Відділу, та Степана Спринського, секретаря Екзекутиви УККА. Після прийняття денного порядку, вибрано Президію Зборів в такому складі: проф. д-р П. Стерчо, голова, о. мітрат С. Біляк — заступник голови, п-і С. Бернадин — секретар, проф. О. Ґенґало і М. Ковальчин — члени Президії. Обрано теж дві комісії: Номінаційну д-р Я. Бернадин — голова, д-р В. Чума, мґр Т. Онуферко, М. Ковальчин та П. Ґенґало, та Верифікаційну: І. Шаран — голова та В. Зу-

(Закінчення на стор. 4-ій)

КОНҐРЕСМЕН ПУЦІНСКІ ЗАКЛИКАЄ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА ВСТАВИТИСЬ ЗА ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ

Вашинґтон. — Конґресмен Роман Пуцінскі з Іллиной звернувся окремим листом до президента Ніксона, прохаючи його, щоб він під час своїх запланованих відвідин в Совєтському Союзі вставився за безпідставно заарештованих комуністичним режимом інтелектуалістів в Україні, як і за всі інші неросійські народи, що є жертвою планової русифікації та постійного порушування їхніх людських прав. У листі конґресмена Пуцінского, датованому 2-го березня ц. р. та скерованому на адресу президента Р. Ніксона в Білому Домі, дослівно сказано:

Дорогий Пане Президенте!

До моєї уваги доведено, що в Україні відбулася серія арештів інтелектуалів, єдиним злочином яких видається те, що вони протестували проти русифікації їхньої країни.

Кількість тих заарештованих переходить тепер 100 осіб. Ці арешти переведено на підставі статті українського кримінального кодексу, яка забороняє поширювати „свідомо фальшиві видумки, що обезславлюють совєтську державу". Це наявно еластична стаття, яку совєти використовують для придушування кожного погляду, іншого від їх власного.

Ці арешти це тільки найновіші приклади совєтського переслідування меншин, переслідування українців, жидів, литовців, грузинів та інших етнічних груп в Совєтському Союзі, яке продовжується безнастанно від років.

З повним респектом прошу Вас, Пане Президенте, щоб Ви побуваючи в Москві вимагали припинення тих арештів; щоб Совєтський Союз шанував ґарантії людських прав, включених в його власну конституцію та до яких він зобов'язався Декларацією Людських Прав Об'єднаних Націй; щоб Ви настоювали, щоб політичних в'язнів не експлуатувати як каторжних робітників, зокрема на підприємствах, які підлягають постановам поширеного останньо американсько-совєтського договору; та щоб Ви дозволили на збільшену іміґрацію до З'єднаних Стейтів усіх етнічних меншостей із Совєтського Союзу..."

Державний Департамент хоче мати копію наукової доповіді проф. Горака про не-російські національності в СССР

Вашинґтон. — „Ми були б Вам вдячні, якщоб Ви переслали нам копію Вашої доповіді: „Не-російські національности в СССР", яку Ви виголосили під час П'ятої Крайової Конвенції Американської Асоціяції для поширення слов'янських студій в Даллесі, Тексас, 16-18 березня 1972" — пише в листі до д-ра Степана Горака, професора історії в Східньо-Іллінойському Університеті в Чарлестоні, Ілл., шеф Відділу Документації Академічних Дослідів в Бюрі зовнішніх справ Державного Департаменту, Ідріс Россел. В листі, датованому 5-го квітня 1972, в дальшому сказано:

„На підставі інформацій, що їх ми одержали про Вашу доповідь, ми вважаємо, що вона буде важливим причинком для нашого Центру Документації закордонних справ. Цей Осередок, що його вдержує Бюро Закордонних Дослідів, є збірним пунктом для принагідних доповідей та неопублікованих студій відносно закордонних районів та міжнародних справ. Його завданням є забезпечити для урядовців Державного Департаменту, закордонних американських місій та інших урядових аґенцій інформаціями про нові праці відносно режимних і соціяльних наук в ділянках їхнього зацікавлення..."

Доповідь проф. Степана Горака, про яку мова, була надрукована в чотирьох останніх числах нашого англомовного „Українського Тижневика".

Менор Джуніор Коледж відзначив своє 25-річчя Архиєрейською Св. Літургією та концертом

Філядельфія. Минулої неділі, 9-го квітня, одинокий дівочий український Менор Джуніор Коледж відзначив 25-річчя свого існування та своєї виховної праці, що вже дала і продовжує давати свої благословенні результати випуском добре вихованих і вивчених молодих українок і американок. З нагоди цього ювілею була відправлена в полудневих годинах Архиєрейська Свята Літургія, яку відслужили єпископ-помічник УКЦеркви Владика Василь Лостен та римокатолицький єпископ-помічник Владика Томас Велш. Після полудня, о год. 2-гій відбувся ювілейний концерт з виступами оперової співачки Марії Лисогір, при фортепіяновому акомпаніяменті Н. Котович, виступ піяністки-солісткки Сузанни Мулдовні, та хору студенток Менор Коледжу із молодшими хористами „Прометея" під диригентурою Михайла Длябога і при акомпаніяменті Олени Куземської. У програмі солістів і хору виконано твори Шуберта, Ганделя, Гнатишина та Еванса. Закінчив програму хор виконанням української народної пісні про „сусідку". Опісля відбулося оглядання виставки мистецької творчости студенток. Приявних — три сотні осіб. Як своєчасно поінформовано, передбачені в рямках цих ювілейних святкувань коктейл і танцювальна забава, що мали відбутися в суботу, 8-го квітня, відложено на суботу, 16-го вересня, з уваги на Страстний Тиждень за старим юліянським календарем.

В Нюарку помер д-р Роман Стахура

Нюарк. — В середу, 12-го квітня, помер тут на 73-му році життя відомий і заслужений наш громадянин, кол. хорунжий Українських Січових Стрільців та активний учасник Українських Визвольних Змагань, бувший адвокат в Ужгороді в Карпатській Україні, синдик Підкарпатського Банку, активний член багатьох організацій і товариств в Ужгороді й опісля на еміґрації, останньо голова Відділу ОбВУА в Нюарку д-р Роман Стахура. Панахида за спокій душі Покійного буде відправлена цієї п'ятниці, 14-го квітня, в похоронному заведенні Литвина і Литвина в Ірвінґтоні й опісля тлінні останки будуть перевезені до Янґставну в Огайо, де відбудеться похорон.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„День визволення"

Почавши від 1945 року, кожного 4-го квітня в Угорщині офіційно відзначають „День Визволення". Те „свято", зрозуміла річ, призначене згори, з рамени комуністичного керівництва, і не тільки Будапешту, а й Москви. У квітні Угорщина дійсно була звільнена від німецьких нацистів, але на їхнє місце прикотилися совєтські танки. З того часу колись незалежна европейська держава стала сателітом СССР. Угорський народ по-різному протестував і протестує проти колоніяльної залежности від Москви, включно з великим повстанням, коли знову вирішальними „визвольниками" були совєтські танкові частини. Московська преса не згадує про те, як у дні миру в Будапешті палали будинки й лунала стрілянина. Та преса в числах з 4-го квітня пише про „угорську весну визволення", про „свято совєтсько - угорської дружби" тощо. Совєтські газети повідомили, що недавно між СССР і Угорщиною підписано договір, на підставі якого в СССР з наступного року будуть студіювати 1 200 стипендіятів-угорців, себто ту угорську молодь будуть не тільки навчати, а й посилено індоктринувати.

Як насправді розвиваються відносини між сателітною Угорщиною і СССР? У кінці березня прем'єр Угорщини Ієно Фок їздив до Москви, переговорював з Косиґіним та іншими партійно - імперськими провідниками. А коли повернувся, відверто заявив у Будапешті, що переговори не увінчалися успіхом. Угорщина добивалася від Совєтського Союзу різної сировини, взаміну за продукти харчування й машин. „Сировина необхідна для Угорщини, без неї на наступні десятиліття не можна плянувати розвитку господарства, покращення рівня життя угорського народу. Москва, побоюючись розвитку промисловости країн - сателітів, у тому й Угорщини, намагається гальмувати її розвиток і у тих залеглих країнах, щоб не мати собі конкуренції і недопустити до економічного унезалежнення країн - сателітів.

День 4-го квітня — це не „свято визволення" Угорщини, а день, коли та держава втратила свою незалежність, день жалоби і день спротиву.

Повітряні пірати

Схоплення двох великих пасажирських літаків над Америкою в минулу п'ятницю і минулу неділю заактуалізували знову проблему цього „модного" способу злочинства та способів, як проти нього боротися. У більшості випадків ЕфБіАй виявило й схопило злочинців, але деяким удалося осягнути свою мету: або перелетіти до комуністичної Куби, або й утекти з великим „окупом". Одного винуватця, який скерував був пасажирський літак через цілу Америку й Атлантику до Італії, щойно там арештували і судили. Одного винуватця застрілили в Покіпсі, в Нюйоркському стейті, другого поранили й арештували на летовищі в Ню Йорку. Але того, який зіскочив з парашутом із 200.000 долярів над Ореґоном, таки не *знайшли*.

Це — різногранна проблема. Наприклад, цікава психіка ветерана В'єтнамської війни, 29-річного батька двоїх дітей, учителя недільної школи й середньо-заможньої людини, який рішається на таке бандитське діло: стероризувати залогу, під загрозою розірвати літак дістати „окуп" 500.000 дол. і вискочити із ними з парашутом уночі недалеко містечка, де мав свій дім і родину. Якими спонуками керувався той молодий і — як загально твердять — спокійний і талановитий чоловік?! Але громадян ще більше хвилює проблема: як остерегтися, щоб таких випадків не було, щоб подорожні не були наражені на драматичні переживання в літаку й грубі невигоди, коли опиняються далеко від свого місця призначення, куди можуть дістатися щойно після довгих годин чи й днів.

Федеральна Адміністрація авіяції оскаржила дві летунські компанії, що вони допустили до схоплення їх літаків, *не застосувавши засобів обережности. Одні* летунські компанії переводять всіх пасажирів, поки вони ввійдуть на літак, попри інструмент, який виявляє металеві предмети в їх одежі, — інші цього не роблять. Продавці квитків буцімто мають звертати увагу на поведінку покупців і розпізнавати „підозрілих". Це, очевидно, наївний засіб, який покладається на психоаналітичні здібності продавців квитків.

Громадяни прагнуть доцільніших і певніших засобів охорони і безпеки, як служба безпеки на літаках і найсуворіші кари для повітряних піратів.

Степан Галамай

МОБІЛІЗУВАННЯ ВЛАСНИХ СИЛ, А НЕ ПОЛІТИЧНІ МАНІВЦІ

(3)

Він не може, знов же таки в ім'я національного інтересу, дозволяти собі на люксус бути „лібералом", тобто таким в розумінні пересічного емігранта, якому можна кпити навіть з найбільших речей, бож виступає перед молодою авдиторією, а молодь звичайно вбирає в себе, що їй говориться, мов губка воду. І хто тоді направлятиме погані, не на часі, непродумані наслідки?

У зв'язку з цим можна навести приклад. На велике здивування членів Ради Директорів УККА представник студентів цілком серйозно поставив запит: „Чи вже УККА нав'язав контакт з Пекіном?" Чому мав би це робити УККА? Про який контакт мова? Невже на думку інтерпелянта, що слухав доповідь п. Сосновського, якраз УККА покликаний це робити?

Згадана стаття чи статті д-ра М. Сосновського появились у зв'язку з поїздкою Ніксона до Пекіну і, як виглядає, дехто поспішив доладжувати корективи в українській зовнішній визвольній політиці, не подумавши над тим, що чейже рез. Ніксон поїде також і до Москви, отже, либонь, триматиметься він тієї засади в зовнішній політиці, що її колись оформили й стосували британці, а свого часу теж і Меттерніх. Наші ж „експерти", як от Сосновський, будучи зорієнтованими на чужі сили мінімалістами, пропонують повну ревізію нашої міжнародно - політичної концепції, тобто хочуть зорієнтувати на вісь Вашингтон - Пекін. Чи не варто було б пригадати собі, що вже в минулому була така вісь, на яку орієнтувались мінімалісти... і вона лопнула.

Що ж, скажемо коротко, це справа Ніксона вести американську політику, а наше діло — займатись українською політикою. Діло Ніксона у цьому балянсі супердержав вирівнювати „сфери впливу" поміж ними, обкроювати в користь Москви та Пекіну якийсь там Сайгон, якусь там Корею чи Формозу (хоч ця справа ще далеко не закінчена і з рахунку не списана), здавати Банґладеш та Індійський океан під опіку Москви. Загалом треба пригадати, що націоналістичні публіцисти, а зокрема З. Карбович, писали не раз про концепцію рівноваги сил, як основну лінію політики ЗСА, і відкидали капітулянтську тезу про орієнтацію на Пекін чи Вашингтон.

Проти знецінювання українського фактору

Згадані націоналістичні публіцисти з обуренням відкидали знецінювання українського чинника, тобто України, що про неї такі скептики і „реалісти", як Сосновський, висловлювались, як про периферійну проблему, а нашу ролю зводили до ролі „обсерватора", і то в такій ситуації, коли такий велетень духа і геніяльних візій як Валентин Мороз про Космач пише, що це не льокальна наша проблема, але проблема світова. В нашій інтерпретації стоїть Космач проти Вавилону, національно - традиційна ідея, тисячоліття н а ц іональна культура — проти анти- і безнаціонального суспільства, совєтського суспільства. Іншими словами: суть ідейного бою в протиставленні — українець Мороз і москаль, ніби космополіт Померанц, який заперечує націю, традиції, релігійно-культурні, притаманні кожній здоровій нації вартості.

Цю тему можна було б розвинути, і потрібно було б це зробити, але не хочемо видовжувати статті і тому тільки у формі запиту порушимо одну із пекучих справ. Чому не прийшло на думку Сосновському, наприклад, таке: президент Ніксон вибирається до Москви, і ось суд ЗСА дуже гуманно трактує Анджелу Дейвіс, яка як комуністка допомагала вбивати людей, а Мороз нікого не вбивав, то чи не міг би хтось в оточення Президента, користуючись бажанням комуністів звільнити Дейвіс, зажадати звільнення історіософа, мислителя, поета і борця за свободу думки Валентина Мороза?

Замість таких і подібних запитів думання п. Сосновського йде, либонь, по іншій лінії. Він посилається на Донцова, щоб підважити один із основних принципів АБН і визвольної політики, а саме принцип власних сил. Він наче радіє, що АБН „захитався", Дюрчанський був у ЦК АБН і нема його, і так ніби не знає про те Сосновський, що тож духові мінімалісти в Мюнхені довго намовляли на це Дюрчанського і пробували, скориставшись „пекінською дурійкою", навіть скласти разом з деким, що колись перед роками співпрацював як технічна сила з АБН, щось, що було б інакше від АБН. Тобто в Мюнхені виникла мала групка, що орієнтується саме на червоний Китай. У висліді, коли Сосновський видвигає Дюрчанського, то чи посилення, чи послаблення АБН має він на увазі?

(Закінчення буде)

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

РУЇНА АМЕРИКАНСЬКИХ МІСТ

Американські громадяни є тепер свідками дивного й насправді трагічного феномену: в усіх великих містах щораз більше стає вулиць, по обох сторонах яких страшать прохожих будинки без живої душі, без вікон і дверей. Це вже не винняткові випадки, а широке явище, яке охоплює цілі дільниці — у Ню Йорку, Філядельфії, Дітройті, Чикаґо, Нюарку, Сант Луїсі, в самій столиці Вашинґтоні і багатьох інших містах. Цей процес руйнування міст почався якого 1960 року. До 1973-го року спроба рятування міст проковтне астрономічну суму 160 більйонів долярів з таким вислідом, що найкращі фахівці цієї справи стверджують безнадійність такої рятункової акції: вони радять зрівнювати руїни з землею і будувати на їх місці парки та розвагові майдани для дітей. Місто Сант Луїс пішло вже за цією порадою. Витративши у 1954 р. 36 мільйонів долярів на збудування 43-ох будинків із 2.800 помешканнями, щоб облегшити житлову кризу, тепер витратить ще 39 мільйонів, щоб частину тих будинків цілком розібрати, інші значно обнизити і переорганізувати цілу дільницю, створивши там парк, площу для дітей, театр, крамниці та малі варстати праці для безробітних.

Як це сталося, що стільки будинків стоять порожнею і щораз дальші колишні мешкальні доми приречені на смерть, коли водночас у великих містах все ще дошкуляє мешканева криза? Де поділися їхні мешканці, чому безвиглядний плян відбудови „халупничих" дільниць, при чому цей термін не зовсім правильний, бо йдеться не про „халупи" в нашому давньому розумінні, а про багатоповерхові будинки з цегли чи навіть залізо - бетону?!

Як виходить із статтей, між ними в „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорті" п. з. „Після 160 більйонів на рятунок міст" та в недавньому недільному „НИ Таймсі" п. з. „Трагедія р о з валюваних міст", праджерелом того процесу була масова мандрівка найбідніших фармерських робітників до міст, що приманювали вищими заробітками й вигіднішим життям. Цей незвиклий до міського життя й міської цивілізації, здебільша муринський елемент ставився так неохайно і недбайливо до власних і довколишніх приміщень, що вони швидко почали приймати пригнобливий вигляд. „Вандалізація" набрала страхітливих розмірів. Середня верства населення почала втікати або в інші дільниці, або поза місто. Почали розростатися підміські містечка й оселі. За окремими мешканцями потягли й підприємства, великі крамниці, кінотеатри, фабрики. Люди подаються поза великі міста, щоб мати свіже повітря, траву перед домом, більше простору, більше спокою. Розбудова шляхів і розмірно легка можливість мати авто переконали не тільки бюрових працівників та взагалі „білокомірковців", але й фізичних робітників, що варто витрачати трохи більше часу на переїзд і наражатись на прикрість щоденного доїзду до праці автом, аби лише не бути в людському муравлищі, в місті, де нема чим дихати і де людина непевна свого життя в умовинах масового грабіжництва і злочинства.

Цей процес продовжується, з тією відміною, що тепер втікають з великих міст у підміські містечка й новонароджені оселі також мурини із середньої кляси, які також почувають себе дуже погано в середовищі своїх найбідніших о д норасових побратимів. Як і можна було передбачати, нова расова інтеграція йде не за кольором шкіри, а за ступнем освіти й цивілізації. З великих міст втікають „сірі люди" і професіоналісти без уваги на расу. Ось так, наприклад, з Нюарку, Ню Джерзі, одного з міст, що на 380.000 мешканців у 1970 р. мало вже тоді 210.000 муринів, — втекла в останньому десятиріччі половина лікарів, а з-посеред решти, що там залишились, багато відкрили частинну практику в підміських містечках, підготовляючи собі туди повний відступ.

Алберт Волш нюйоркський комішинер у справах будівництва й розвитку, підходить до цієї проблеми, мабуть, найглибше. „Наша нова суспільність, — каже він, — примістилась на автомобільних колесах і в літаках, а не в поїздах і над ріками, тоді як старі американські міста будовано біля залізничних шляхів і над ріками. Мусимо зрозуміти цю зміну і достосуватися до неї. Нема сумніву, що деякі міста напевно будуть зруйновані. Деякі міста вже стали анахронічними. Вони будуть зрівняні з землею. Я не певний, чи є глузд старатися припинити руїну міст, які втратили взагалі рацію існування..."

Як ілюстрацію наявного стану занепаду великих міст, можна навести деякі статистичні цифри. Ню Йорк має коло 100.000 покинених мешканцями, нездатних до вжитку помешкань. Філядельфія має 20.000 покинених будинків, Сант Луїс — 10.000, Чикаґо й Дітройт — по 5.000. Коли за Гаррі Трумана змагання Уряду й Конґресу йшли по лінії будування мешканевих домів, теперішній секретар у справах будівництва й міського розвитку Джордж Ромні одверто заявляє, що „було б глупо думати, що тільки витрачанням грошей розв'яжемо цю трудну проблему". І він настільки щирий, що п р и з н а ється: „Правдою є, що ніхто з нас тепер не певний, що тепер треба робити..."

Джан Герберс з „НИ Таймсу" вважає за „глибоку іронію", що цей трагічний для великих міст процес відбувається саме в той час, коли членом Уряду є така людина, як Джордж Ромні; колишній губернатор стейту Мишиґен, великий фахівець м і с ь к и х справ, глибоко стурбований долею міст і їх мешканців. Уряд не може придивлятися цій проблемі „збоку", бо руйнування міст спадає, так

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Чапленко

ДЯКУЮ ЗА ВІДГУКИ!

(1)

Надсилаючи статтю „Як сиротіють сучасні українські письменники на чужині" до „Свободи", я писав Редакції, що була б бажана дискусія на заторкнуту в цій статті тему. Мені бо хотілося не тільки сконстатувати сумне явище „сиротіння" українських письменників на чужині, а й викликати якесь пожвавлення в нашому літературному житті, що дедалі більше завмирає, дарма що чимало письменників ще живуть і пишуть. На жаль, у питанні про „додаткове сиротіння" групи письменників - наддніпрянсько - кубанського походження я, не мавши згоди від тих письменників цієї групи, з якими я листуюся, на публікацію фактів з їхнього „сиротіння" в цьому аспекті, мимоволі мусів обґрунтовувати т в ердження на деяких своїх „пригодах". У цьому розумінні я використав ще тільки листи читачів до Д. Гуменної, що були вже публіковані. І це, либонь, призвело до того, що в обох нижче розглянутих відгуках на мою статтю мова йде тільки про мою творчість.

Розгляну ці відгуки за порядком їх появи в „Свободі".

Підтвердження сказаного

Хоч моя стаття „Post scriptum до статті" є продовженням п о п е редньої статті, але я, передбачаючи можливість непорозумінь у питанні відносин між „східняками" й „західняками", вважав потрібним повторити й у „Post scriptum'i" основну тезу моєї першої статті те, що до нього порізному ставляться ті й ті. Ось та теза: „Пригадаю, що в моє розуміння літературного твору входять тематика, способи трактування життьового матеріялу, ідейне наповнення, ну, і мова"... Проте це не врятувало мене від хибного зрозуміння моїх міркувань. Маестро А. Рудницький у своєму листі до „Свободи", ч. 40 з 2 березня ц. р., написав, що ніби то я його відмову прийняти моє лібретто „Одруження пиворіза" пояснив моїм і його походженнями з різних українських земель. Тим то його твердження, що, мовляв, „така гіпотеза цілком безпідставна: одне (? — В. Ч.) лібретто до моєї опери „Анна Ярославна" писав, власне... східняк!" хоч і звучить ефективно (двокрапка, крапки й знак оклику), але логічно з отієї моєї тези, та й з усіх моїх на цю тему міркувань не випливає. Про те, що лібретто опери „Анна Ярославна" написав Л. Полтава, я, звичайно, знав. Але справа не в тому, з яких земель походить той чи той український письменник чи композитор, а в тому, як вони розуміють літературну й взагалі мистецьку творчість. Чи так, як І. Франко, В. Стефаник, Леся Українка, М. Коцюбинський і інші співзвучні їм, чи так, як Б. Лепкий та його послідовники — сучасні еміґраційні письменники західньо - українського походження, як Є. Маланюк, ну, і ті „східняки", що поставили свої підписи під статтями в „Енциклопедії українознавства", з яких вилучено неприйнятну для них чи для їхніх редакторів мою творчість.

З цими критеріями я оцінював і тих композиторів, до яких із своїм лібретто звертався чи вони самі до мене в цій справі удавалися. Звичайно, коли письменник надсилає композиторові незамовлене лібретто, то композитор аж ніяк не мусить його прийняти. І на відмову може бути багато виправдань: він може вже мати своє лібретто, він взагалі може не мати заміру за даних родинних абощо обставин братись за таку нелегку роботу чи ще щось.

От, наприклад, небіжчик М. Фоменко, що для нього я, власне, й написав був це лібретто, хоч і не мав жадних застережень щодо його змісту й характеру (бо був ще не асимільований з „галичанами" типу Б. Лепкого), але сказав мені щиро, що він живе з музики і тому хотів би, щоб я або якийсь меценат, якого я мав би знайти, заплатили йому 1200 дол. А що я не міг платити за чужу творчість, коли мені доводилося видавати власним коштом свої твори, та й меценатів не вмів і не вмію шукати, то з цього дива й не вийшло ніякого пива. Крім того, це було незадовго до його смерти.

А от батько тієї мистецької родини, що про неї я згадував у своїй статті, хоч і звернувся був сам до мене з просьбою написати для його сина - композитора лібретто на підставі мого твору „Пиворіз", але потім сам же, за моїм здогадом, і загальмував цю справу. А замовив він це лібретто, либонь, тому, що моєї повісти, мабуть, не читав, а тільки чув про неї або хоч бачив малюнок на її палітурці. Це можна було думати на тій підставі, що він уживав назву повісти у множині — „Пиворізи". Таку помилку мені доводилося чути не тільки від нього з тієї причини, що видавці, без узгодження зі мною, намалювали на обкладинці барило з пивом, а навколо нього пиворізів з піднесеними келихами в руках. Це не відповідало змістові твору, бо в ньому тільки один пиворіз — Теофан Козка. Коли я надіслав молодому композиторові першу картину лібретто для ознайомлення, він прийняв її з ентузіязмом, зателефонував до мене і, між іншим, висловив слушну думку, що в цій музичній комедії до речі буде бароккова музика. Та коли я надіслав йому решту лібретто, то вже не почув від нього більше ані словечка.

(Далі буде).

о. М. М. Соловій, ЧСВВ
Оттава, Університет св. Павла

НА МАРҐІНЕСІ БРОШУРИ ПРО ПАТРІЯРХАТ

(2)

Справа Патріярхату трактується серед нас уже кілька років, але здебільша людьми, які про цю справу не мають фахового знання та компетенції. Дехто з них навіть оправдувався тим, що, мовляв, справа Патріярхату є „всеукраїнською", „громадською", „національною", а то і „політичною" справою, тому кожний може висловити про неї свій погляд, і — послідовно — кожний може й повинен „включитися в боротьбу за Патріярхат". Все таки, навіть і прийнявши таку засаду за слушну й оправдану, годі погодитися з тими всіми людьми, що писали і пишуть на теми Патріярхату т і л ьки тому, що це немов обов'язок „громадянський" чи „український". Бо навіть і тоді фахівці й спеціялісти мають слово, і то на першому місці. Це стосується головно т а ких справ, проблем чи питань, які зі своєї природи є чи можуть бути контроверзійними. Коли дискусію ведуть люди некомпетентні або з обмеженим знанням проблематики, то вони ніколи не дійдуть до згоди або до позитивного вирішення контроверзійного питання. У такій дискусії мусять таки вирішувати фахівці -спеціялісти, які можуть подати арґументи для підтвердження дискутованих проблем та дорогою наукової й історичної аналізи дати певну базу для такого чи іншого вирішення самої справи.

Коли ж мова про Український Католицький Патріярхат, то він має таку широку проблематику, такий багатий діяпазон різних аспектів, що його можуть успішно розв'язувати тільки фахівці-спеціялісти. Тому треба привітати статті Поспішіла-Лужницького щодо справи Українського Патріярхату, бо вони підходять до цілости справи з належної перспективи. Гр. Лужницький обмежив себе історичною, а о. В. Поспішіл канонічно-догматичною перспективою. Тому саме їхні вартісні статті мають таку перспективу, без якої справу Українського Патріярхату годі розв'язати.

Зовсім слушно пише д-р Гр. Лужницький, що про Український Патріярхат треба писати „в належній історичній перспективі . . . бо тільки з'ясування історичних фактів зможе також кинути світло на найновіші події в Українській К а т о л и цькій Церкві" (стор. 32). З другого боку годі не признати слушности о. В. Поспішилу, який завважує, що внесок про створення Українського Католицького Патріярхату в такій формі, як його подали наші Владики перед Римом та його чинниками, „не взяв до уваги принципи канонічного права, проголошеного у (декретах) — „Клері Санктітаті" та потвердженого через „Орієнталіюм Екклезіярум" (Декрет про Східні Церкви Ватиканського Собору). „Наші Владики, — пише о. Поспішіл, — домагалися для Українського Католицького Патріярха юрисдикції поза історичними границями Української Католицької Церкви. А тому, що Католицьке Канонічне (Східнє) Право не дає того (тобто такої юрисдикції) навіть старовинним Східнім Патріярхатам, то прохання того самого для У к раїнського Верховного А р х иєпископа могло мати надію хіба тільки на відкинення" (стор. 74).

З цього ясно виходить, що навіть наші — зовсім оправдані — домагання треба базувати на історичних та канонічних підставах, а це тяжко зробити ось так „на коліні", в „розгарі боротьби" і без жадного огляду на канонічно-історичні рації і засади. Майбутній історик наших бурхливих церковних подій і рухів буде змушений записати в історичні анали, що наші найновіші змагання за здійснення Українського К а т о л ицького Патріярхату були „маґні пассус, сед екстра віям" („великі кроки, але навмання"). І це вже стверджують наші обидва автори, може і зі страхом, що скажуть немилу і тяжку до стравлення істину.

Другою великою заслугою авторів Поспішіла-Лужницького — їх об'єктивність.

Кілька років „боротьби за Патріярхат" серед нашої, головно американсько - канадійської еміґрації, виказали, як тяжко затримати серед тієї боротьби „н е в тральність", спокій ума, науковий підхід, безсторонність та об'єктивність. За останні роки справа Патріярхату так розвогнила людські пристрасті й емоції, що наукову об'єктивність уважається прогріхом і провиною. Раз впали заклики, що Український Католицький П а т р і я рхат можна здобути тільки „боротьбою" („бо ніхто нам нічого задурно не дасть . . ."), то річ ясна, що наукова оцінка самої проблеми чи намагання науковців увести в „боротьбу" принципи логіки та історично-канонічної відповідальности, м о ж у ть бути кваліфіковані як „втеча з фронту" чи просто „зрада" інтересів, добра, престижу чи гідности українського народу як такого.

Але і в боротьбі треба оглядатися на свої з а с о би, зброю та тактику, як теж своїх „ворогів" чи „противників" оцінювати реально, а не емоційно, бо можна дуже скоро після важкого барабанного вогню на „чужі позиції" втратити всякі шанси-вигляди на виграну. На жаль, так сталося з нашими дотеперішніми змаганнями за створення Українського Католицького Патріярхату. І не вистачить вину за невдачі чи програ перекидати на дійсних чи вигаданих „ворогів" нашої програної справи, але треба основної перевірки своїх власних позицій, засобів боротьби, гасел та метод боротьби. І тут наші обидва автори виявили максимум об'єктивности в оцінці наших дотеперішніх змагань за Патріярхат.

Коротка, але дуже прецизна аналіза наших змагань за Патріярхат у минулому, яку описує у своїй брошурі д-р Гр. Лужницький, не тільки дає нам голі й сухі історичні факти, але й заторкує причини евентуальних невдач та характеризує самі змагання в історичному аспекті. На 10 сторінках (32-42) автор змальовує старання українців за Патріярхат в Україні (Б і л о р усі, Польщі, Мадярщині, Австрії), як одноцілий історичний процес, в якому чинниками і діячами були і Рим і польський уряд, наша ієрархія та латинська (польська і мадярська), як теж православна опозиція (козаки, гетьмани, російські царі та українські, грецькі й російські Владики). Вже самий факт, що ідея та справа Патріярхату в минулому мала таке широке історичне тло, заторкуючи церковні, національні, державні та політичні чинники, повинен бути для нас — сучасників — доброю історичною лекцією, хто, як, чому і пощо має анґажуватися в с у ч а сних стараннях за створення Українського К а т о л ицького Патріярхату.

Також о. В. П о с п і шіл звільнив себе від односторонности в ставленні проблеми Патріярхату. Його об'єктивність в оцінюванні сьогочасних осіб, подій, засад, кличів та методів у старанні за Патріярхат аж надто впадають в очі. Він критично оцінює деякі потягнення Ватиканської Курії, Конґреґації для Східніх Церков, латинського права та біжучої адміністраційної „політики" тих усіх, які з українського боку були проголошені як „вороги" нашої (української) справи, але той самий автор не щадить і своїх, тобто українських чинників і діячів, що ведуть перед у змаганнях за Патріярхат.

(Далі буде)

В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

В Обороні Людських Прав в Україні, студенти закликають висилати листи до конгресменів і сенаторів. Подаємо, для прикладу, взірець такого листа.

United States Congress
Washington, D.C. 20501

Dear Sir:

Recent reports in our nation's newspapers indicate that there has been a series of arrests in Ukraine of dissident intellectuals whose sole crime, it would appear, was a protest against the Russification of their country. It was reported that the number of those arrested exceeds 100 persons, under an article of the Ukrainian SSR's criminal code which prohibits promulgation of "deliberately false fabrications defaming the Soviet state." This is obviously an elastic article used by the Soviet regime to suppress any view contrary to their own.

As a constituent I ask that you strongly urge President Nixon that when he is in Moscow, he request that such arrests end; that the Soviet Union honor the guarantees of civil liberties incorporated in its own constitution and those of the Universal Declaration of Human Rights to which the Soviet Union is a signatory; that he insist that political prisoners not be exploited as slave labor, specifically on projects which come under the provisions of the recently expanded U.S. — USSR trade agreements.

Sincerely,

Для обліку скільки листів вислано і до кого, прохається цю рубрику виповнити й вислати на адресу: **Students in Defense of Human rights in Ukraine, P.O. Box 774, Courthouse Station, Arlington, Virginia, 22216.**

Прізвище ______________________

Адреса ______________________

Я вислав листа до (конгресмена, сенатора) ______________________ дня ______________ дата.

Прошу вислати мені __________ (кількість) петицій заадресованих до президента Ніксона і __________ (кількість) петицій, заадресованих до конгресменів.

Залучую пожертву в сумі $______________, щоб допомогти в фінансуванні праці Студентів в Обороні Людських Прав в Україні.

ПОДЯКА

Після зворушливого бенкету, влаштованого 26-го березня 1972 року в Домі Української Молоді в Йонкерсі, яким вшановано мою 50-літню громадську і союзову працю, почуваюся до милого обов'язку скласти сердечну подяку Всім Тим, які не жаліли труду і часу на влаштування та відбуття цього великого та незабутнього для мене і моєї дружини свята.

Зокрема складаю щиру подяку ВП.: Володимирові Козіцькому — голові Комітету цього бенкету та предсідникові нашого 8-го Відділу УНСоюзу — Т-ва „Подільська Січ", адвокатові Михайлові Пізнакові за вміле проведення цього бенкету в ролі тостмайстра, Владиці Іванові Стахові за письмовий привіт, о. монс. д-рові Василеві Федашеві, о. Романові Вялецькому, Василеві Чолієві, д-рові Василеві Кіналеві, пані Павлині Варицькій Мойніган, заступникові гол. предсідника УНСоюзу Володимирові Соханові, обласному організаторові УНСоюзу Василеві Оріховському, голові Окружного Комітету УНСоюзу адв. Іванові Флисові, урядовцеві 8-го Відділу УНСоюзу Пилипові Гарасимову, та проф. Романові Романишинові за виголошені промови і привіти, пані Гелен Петрик за влаштування прийняття, вокальній групі під проводом проф. Клавдії Таранової і танцювальній групі місцевого Осередку СУМА під проводом Володимира Уздейчука за мистецькі виступи, та численним представникам організацій і всім учасникам бенкету за участь в цьому святі.

Щире Спасибіг членам Комітету за старання, щоб на бенкет наспіли привіти від губернатора стейту Ню Йорк Нелсон Рокефеллера і його заступника Малколма Вілсона, та щоб у бенкеті взяли участь мейор міста Йонкерсу Альфред Дел Белло, його заступник Альойзій Мочидловський і стейтовий сенатор та колишній мейор міста Джон Флин, як і за те, щоб проголошено мейором міста день 26-го березня 1972 року „Днем Василя Мандзія".

Дай Боже, щоб влаштоване Вами таке величаве відзначення 50 років моєї громадської і союзової праці було надхненням і заохотою для нашого молодшого покоління до такої ж мозольної, але повної вдоволення громадської і союзової праці.

Завжди вдячний Вам

ВАСИЛЬ МАНДЗІЙ
з дружиною АНАСТАЗІЄЮ

ПОДЯКА

Управа Співочого Т-ва КОБЗАР у Філядельфії почувається до милого обов'язку зложити щиру подяку

ПІЯНІСТОВІ-ВІРТУОЗОВІ

РОМАНОВІ РУДНИЦЬКОМУ

за його безкорисливий сольовий виступ на нашому Ювілейному Концерті, 5-го березня ц. р. та побажати йому найкращих успіхів в його теперішньому мистецькому турне по Европі.

Щиро дякуємо також Управі Спортового Осередка

ТРИЗУБ

у Філядельфії, що доцінюючи вагу українського хорового мистецтва відступає хорові безплатно свою залю для проб.

Щире Вам спасибі!

УПРАВА ХОРУ КОБЗАР
у Філядельфії

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ВІДДІЛ 18
в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.

повідомляє, що

заповіджена Костюмівка

ЛІСОВЕ ЦАРСТВО — на день 30 квітня 1972 р.

не відбудеться

з уваги на іншу імпрезу в цей день.

Інша дата буде своєчасно повідомлена.

УПРАВА ВІДДІЛУ

Єгипет зірвав дипломатичні взаємини з Йорданією

Каїро. — Єгипетський президент Анвар Садат проголосив у промові на конвенції Палестинської Національної Ради в університеті в Каїро, що Єгипет зірвав усі зв'язки з Йорданією внаслідку пляну йорданського короля Гуссейна про встановлення йорданської федерації, частиною якої була б автономна держава палестинців, на тій території, що її тепер має під своєю окупацією Ізраїль. Анвар Садат і багато ін. арабських лідерів уважають, що та пропозиція є запереченням палестинським втікачам права до повороту до їх колишніх місць замешкання в нинішньому Ізраїлю і тому є „зрадою" палестинських втікачів. Тон єгипетського президента знову став більш войовничий супроти Ізраїлю.

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ НЮ ЙОРК при співучасті СХІДНИХ СТЕЙТІВ

— влаштовує —

в суботу, 29-го квітня 1972 року

о год. 6-ій вечора, у приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ
при 2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

ТУТОРІЯЛ

на тему:

„ПРОБЛЕМИ СУПЕРМІСТ"

З ДОПОВІДЯМИ ВИСТУПЛЯТЬ:

інж. **М. Борецький**, Філядельфія; д-р **Б. КАРАШКЕВИЧ**, Ню Йорк; мгр. **Ю. КУПЧИНСЬКИЙ**, Ню Йорк; інж. **Ю. ХРАНЕВИЧ**, Ню Джерзі.

Координатор сесії **інж. Л. ПАХОЛЮК**

Після доповідей гутірка при чаю. Гостям раді.

ЕМАЛІЯ — СКУЛЬПТУРА

Грибн. К. Шонк-Русич

NORM ENAMEL ART'S GALLERY, N.Y.C.

Проф. Осипові Залеському сповнилося 80 років

Боффало, Н. Й. — Проф. Осипові Залеському, педагогові і композиторові, сповнилося 80 років життя. Він народився в 1892 році в Галичині, в Малому Тростянці поблизу Золочева. Вивчав природознавство і музику спершу у Львові, а потім у Відні. Під час Визвольних Змагань перебував у лавах Української Галицької Армії, УГА, а потім учителював. Проф. Осип Залеський заснував Музичний Інститут у Станиславові, де й викладав музику. По війні переселився до ЗСА, живе в м. Боффало, Н. Й., викладає музику у місцевому Відділі Українського Музичного Інституту, є постійним кореспондентом „Свободи". Крім музичних творів, написав „Малу Українську Музичну Енциклопедію" на 126 сторінок малого формату, яку випустило в світ наприкінці минулого року видавництво „Дніпрова Хвиля" в Мюнхені.

Проф. Осип Залеський

43 ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

запрошує Молодь і Громадянство на чергову

РОЗВАГОВУ ІМПРЕЗУ ВІДДІЛУ

Л Ю Б Л Ю

в неділю, 16-го квітня 1972 року

о год. 5:00 по полудні
в Домі Українського Спортового Осередку

„Тризуб"

В ПРОГРАМІ: **Співочий Ансамбль 43 Відділу** під проводом **проф. Ірини Чумової**, при фортепіяні п-і **Оксана Білик**; **Надія Оранська** — сопрано, при фортепіяні п-і **Галя Сагата-Поритко**; **Іванна Климовська-Яличинська** — монолог; Скечі **Зенона Чайківського**: „Поцілунок Музи" і „Адам і Ева" у виконанні студентів, при портепіяні — **Оленка Куземська**; Ліричні і веселі деклямації у виконанні студентів.

Після програми товариська зустріч при чайочку.

ОРГАНІЗУЄТЬСЯ ПРОЩА ДО СВЯТОЇ ЗЕМЛІ

Задушевною мрією кожного християнина є відбути, хоч раз у житті, прощу до Святої Землі, де жив і трудився для нас Христос Спаситель.

Така нагода відкривається перед Вами, якщо станете учасниками **цьогорічної прощі, що організується з рамени Епархії св. Отця Николая, з нагоди посвячення Української Місійної Станиці в Назареті, що його довершить Преосв. Владика Ярослав.**

Крім прощі до Святої Землі, Ви зможете відвідати такі чудові міста, як Відень, Атени, Грецькі острови, Рим, Флоренцію. Це будуть, напевно незабутні дні у Вашому житті.

Проща триватиме від 31-го липня до 21-го серпня ц. р. (22 дні).

Зголошення проситься надсилати листовно, або телефонічно на адресу Апостоляту Сл. Божого Митрополита Андрея Шептицького.

Адреса: **2208 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622**
Телефон: (312) 772-1919.

Ціна прощі, включно з транспортацією, готелями та харчуванням виносить тільки дол. 997.00.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Заклик Конференції Центральних Молодечих і Студентських Організацій при УККА

Українська **Нація в Україні стоїть в запеклій боротьбі** з московським поневолювачем. Палення архівів, бібліотек, нищення культурних пам'яток, переорювання стрілецьких могил та арешти культурних діячів — це основні риси русифікаційного тиску. Ворог не перебирає в методах релігійно - національно - культурного геноциду. Молодь в Україні стала в авангарді боротьби із переконання, що за їх прикладом підуть тисячі.

Українці в діяспорі не можуть бути байдужими до боротьби своїх братів і сестер в Україні. Хвиля протестів, маніфестацій проходить у всіх країнах українського поселення. Та вона мусить бути найбільш інтенсивною та спонтанною в ЗСА — провідника Вільного світу та держави, в якій є осідок Об'єднаних Націй.

Конференція Українських Центральних Молодечих і Студентських Організацій при УККА (до складу якої входять: Пласт, СУМА, ОДУМ, СУСТА, ТУСМ, „Зарево", СУАСТ МУН та Студенти в обороні людських прав у Совєтському Союзі) рішила в дні 13-го травня 1972 року відбути у Вашингтоні масову маніфестацію в обороні людських прав в Україні. Ініціятиву маніфестації подав ТУСМ; переводить — Конференція Центральних Молодечих Організацій при УККА, при піддержці Українських Церков і УККА. Маніфестація відбудеться біля совєтської амбасади у Вашингтоні.

Для тієї цілі Конференція покликала Комітет, з рамени якого появляться дальші повідомлення.

В Україні наші брати і сестри жертвують своїм життям. В ЗСА ми віримо, що українці пожертвують лише один день для участи в маніфестації протесту проти винищування Українського Народу на його прадідній землі.

Координатор Молоді при Екзекутиві УККА

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.
ВАСИЛЯ МАСТИКАША

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в АСТОРІЇ, Н. Й., в Церкві ЧЕСНОГО ХРЕСТА, 17-го КВІТНЯ 1972 р. о год. 8-ій ранку;
в НЮ БРАНСВІК, Н. Дж., в Церкві НЕПОРОЧ. ЗАЧАТТЯ, 17-го КІТНЯ 1972 р. о год. 9-ій ранку;
в НЮ ЙОРКУ, Н. Й., в Церкві СВ. ЮРА, 1-го ТРАВНЯ 1972 р., о год. 8:30 ранку;
в РИМІ, в Соборі СВ. СОФІЇ, 17-го КВІТНЯ 1972 р.

Родину, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в цей день в своїх молитвах.

На „Церкву в Потребі" зложили $50.00,
на будову Церкви св. Юра в Ню Йорку 50.00

ДРУЖИНА, ДІТИ і ВНУК

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. д-ра Романа Криштальського

на фонд „Церква в Потребі" зложили:

По 50.00 дол.: Л. і Р. Галібей, Ю. Криштальський;
По 25.00 дол.: С. Ворох, А. і М. Комічак, Д. і Д. Кузик, Л. і Р. Осійчук, М. і В. Палідвор, Н. і Я. Пастушенко, І. і М. Рудик, Т. Шегедин;
По 20.00 дол.: В. Качмар, В. і Е. Котик, Н. і В. Кух, А. і В. Петришин, Л. і І. Турянські, Л. і М. Чолган, Р. і І. Чолган, І. і Я. Щербанюк, І. Ярош;
По 15.00 дол.: American Airlines (Briarcliff Manor, N. Y.), І. Савицька, Т. і Я. Турянські;
По 10.00 дол.: О. і З. Бабюк, О. і Л. Барановські, Т. і В. Богачевські, А. і Б. Бойчуки, О. і Р. Вишник, Р. і Е. Гіліцінські, М. Криштальська-Гірняк, Г. і В. Гірняк, О. і М. Гнатейко, Ю. Голюка, О. і Т. Гунчак, А. Змий, С. і М. Лебедь, І. і М. Мороз, С. і В. Пушкар, Я. і З. Сниляк, Н. і І. Соневицькі, І. і Р. Стецури, Н. і С. Шмігель;
5.00 дол.: М. Лозинський;
3.00 дол.: О. Утриско;
2.00 дол.: О. Клисяк;
1.00 дол.: М. Шкільний.

Разом 726.00 долярів.

На Дар Українському Воєнному Інвалідові
в добру пам'ять

сл. п. МАРІЇ й ЕВТИХІЯ ТАРАНЕНКО

кол. в'язнів большевицьких кацетів
склав 100.00 долярів
виконавець їхньої останньої волі

Вашінгтон, Д.К. Миколай **МЕНДРИЧ**

Замість квітів на свіжу могилу
Дорогого Кузена

бл. п. д-ра ІЛАРІЯ ЧЕХОВСЬКОГО

складаю 20.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі"

Рего Парк, Н. Й. Ярослава **ЛУПІНІНСЬКА**

УКРАЇНСЬКИЙ МИСТЕЦЬКИЙ АНСАМБЛЬ **ЄВШАН** ВЛАШТОВУЄ **КОНЦЕРТ** ПІД НАЗВОЮ **„ВІДГОМІН УКРАЇНИ"**

ТРЕНТОН СУБОТА 15-ГО КВІТНЯ ГОД. 7:30 WAR MEMORIAL AUDITORIUM – JOHN FITCH WAY БІЛЕТИ: КРАМНИЦЯ „БАЗАР" (П. НІНА САМОКІШИН) 1152 DEUTZ AVE / STOUT CO. 101 SOUTH WARREN (П. АНДРІЙ ГАЛАЙДІДА)

З УЧАСТЮ 60 ХОРИСТОК-ТАНЦЮРИСТІВ-МУЗИКАНТІВ
ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ „КИЇВ"
БАЛЕТМАЙСТЕР–РОМАН СТРОЦЬКИЙ
ДІВОЧИЙ ХОР „ЄВШАН ЗІЛЛЯ"
ДИРИҐЕНТ–БОРИС САДОВСЬКИЙ
ФОРТ. СУП.–ВАЛЕРІЙ БІЛИНСЬКИЙ
МУЗИЧНА АРАНЖЕРКА І ОРХЕСТРА
МИХАЙЛО КОЗЮПА

НЮАРК НЕДІЛЯ 16-ГО КВІТНЯ ГОД. 3:00 SYMPHONY HALL
БІЛЕТИ: ИРВІНГТОН – „ДНІПРО" 698 SANFORD AVE „САЛАМАНДЕР" 1060 SPRING AVE – „БАЗАР" 1082 SPRING AVE – УКР НАР ДІМ 140 PROSPECT – СОЮЗ УКРАЇНОК / ПАСЕЙК – УКР НАР ДІМ – УКР ЦЕНТРАЛЯ / ДЖЕРЗІ СИТІ – „САМОПОМІЧ" 558 SUMMIT – РЕСТАВРАЦІЯ ПОПОВИЧ-ГРИЦАЙ 60 SUSSEX ST / НЮ БРАНЗВІК – УКР СТУД КЛЮБ 89 DELEFIELD AVE (ГАЛЯ ТАРНАВСЬКА) / НЮ ЙОРК – „САМОПОМІЧ" (Л. ЛОЗИНСЬКА) / ЕЛИЗАБЕТ – П. Л. МЕЛЬНИЧУК 132 MURRAY ST / „ЄВШАН ЗІЛЛЯ" 290 CLAREMONT AVE MONCLAIR N.J. 07042 ТЕЛ. (201) 783-4837

ЧИСТИЙ ДОХІД НА ГАРВАРДСЬКИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ
КЛІВЛЕНД–ПІТСБУРГ–ОКОЛИЦЯ АЛБАНІ (ТРОЙ)–МОНТРЕАЛ СЛІДКУЙТЕ ЗА ОГОЛОШЕННЯМИ

ПЛАСТ — ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
ОКРУЖНА ТАБОРОВА КОМІСІЯ

БОБРІВКА

— повідомляє —

що слідуючі **ТАБОРИ** відбудуться на **БОБРІВЦІ**
від 1-го — 22-го липня 1972 року

ТАБІР ДЛЯ УЛАДУ ПЛ. ЮНАКІВ (обм. до 70 осіб)
ТАБІР ДЛЯ УЛАДУ ПЛ. ЮНАЧОК (обм. до 70 осіб)
ТАБІР ДЛЯ УЛАДУ ПЛ. НОВАКІВ (обм. до 40 осіб)
ТАБІР ДЛЯ УЛАДУ ПЛ. НОВАЧОК (обм. до 40 осіб)

Зголошення — з адміністраційною оплатою $10.00 просимо пересилати до 30-го травня 1972 року на адресу: Mr. Lawro Weremchuk, 153 Edgewood Dr., So. Windsor, Conn. 06074

Тел. (203) 289-2689

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 21-го березня 1972 р. в Бережанах упокоїлася в Бозі наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.
СТЕФАНІЯ КРАМАРЧУК з дому БАРДИН

Горем прибиті:

дочки: МАРТА КРАМАРЧУК
РОМА ЛАПУНЬКО з родиною
ГАЛЯ ТИЦЬКА з родиною
АННЯ ЧОРНОБІЛЬ з родиною
син: ІВАН КРАМАРЧУК з родиною
синова: д-р ІРЕНА КРАМАРЧУК з родиною
і Родина в Україні

Замість квітів на свіжу могилу складаємо 200.00 дол на Фонд Катедри Українознавства.

29-го квітня 1972 р. Початок 9:30 веч.
у великій залі УНДому в Ню Йорку, Н. Й.
Вступ 5.00 долярів Для молоді 3.00 доляри

Відділи Союзу Українок Америки Округа Ню Йорк — влаштовують **ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ**

ВИБІР КОРОЛЕВИ. НАГОРОДИ ЗА НАЙКРАЩУ ВИШИВКУ И ІНШІ НЕСПОДІВАНКИ
Оркестра „АМОР", співає ІГОР РАКОВСЬКИЙ
Столики замовляти у п. К. Папути, тел.: GR 7-4582, дзвонити між 7-10 веч. Управа Окружної Ради, Ню Йорк

Філядельфія, Па., 23-го квітня 1972 р.
Початок о 5-ій год. по пол.

СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ
„ВІН ЇМ ПРОСТИВ" Монтаж драматичних творів **Лесі Українки**

Заля Бенджіямін Гайскул
на розі вулиць Брод і Грін
Квитки продають крамниці ОРІОН і КОСМОС

Д-р Іван Скальчук переобраний...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ляк і М. Прасіцький — члени.

Проф. д-р Петро Стерчо привітав Загальні Збори від Централі УККА, підкреслив, що філядельфійський Відділ УККА дає великий вклад для праці Централі. У збірці УНФ філядельфійська громада як у 1970 так і в 1971 р. зайняла перше місце. За першенство у збірці УНФ за 1970 в сумі — 11.564.00 дол., д-р П. Стерчо вручив д-ві І. Скальчукові для Відділу грамоту признання від Централі.

Звіти Управи розпочав д-р Іван Скальчук. У діловому році дуже багато праці, енергії та часу забрали Управі церковні справи.

Під час Тижня Поневолених Націй (третій тиждень липня) впроваджено іновацію — марш вулицями міста в будний день у середу. Ця іновація в минулому році себе не оправдала і не збільшила числа учасників маршу. Відмова губернатора Шепа підписати проклямацію з нагоди Тижня Поневолених Націй причинилась до широкого відгомону в пресі та великого негодування не тільки в національних меншинах, але теж серед американських політичних кругів. Це й змусило губернатора Шепа підписати проклямацію в два дні після маніфестації та вислати до преси та до Комітету Поневолених Націй апологію.

Сторіччя Лесі Українки вже в лютому 1971 р. було запляноване у Філядельфії і з цієї нагоди повинні були відбутись три імпрези. Відбулась тільки одна, а саме „Театр у П'ятницю" поставив драматичні твори Лесі Українки.

Крім цього, Управа успішно допомагала Крайовому Громадському Комітетові у відзначенні сторіччя народин Лесі Українки у Клівленді, у вересні 1971 р. На суму біля 500 дол. розпродано у Філядельфії жетони Л. Українки, допомогла організувати транспорт до Клівленду, Ог., Управа Відділу мала поважні клопоти зі студіями українознавства на Пенсильвенійському університеті. В академічному році 1971-1972 ці студії вдалось врятувати, затягаючи 3.000 дол. позики. Останньо Стипендійна Кураторія розпочала посилену збіркову акцію на цю ціль і від висліду цієї збірки залежатиме, чи студії українознавства на Пенсилвенійському університеті вдасться втримати.

УНФ — Український Народний Фонд у Філядельфії — це повна посвята і жертвенности праця 45 збірщиків УНФ та щедрість української громади у Філядельфії. За 1970-ий р. нам вручено грамоту признання на цих Загальних Зборах, за 1972-ий р. одержимо в недалекому майбутньому. УНФ у Філядельфії на 1971-ий р. виніс — 10.121.00 дол., і ця сума дала нам перше місце в системі УККА, випереджуючи усі наші громади, в тому і великий Ню Йорк з Бруклином разом узяті.

Управі вдалося нав'язати зв'язок із т. зв. Геритедж Кавнсіл, складовою частиною Байсентенніял Комітету. Наші зв'язкові мгр Т. Онуферко та голова Відділу. На цьому відтинкові перед української спільнотою, а не тільки перед філядельфійською, велике завдання:

1. Забезпечити належну участь нашої меншини у виставці; 2. Мобільна українська виставка; 3. Організація українських днів; 4. Видання наукової праці: Вклад українців у розбудову ЗСА, а особливо Пенсилвенії; 5. Український довідник; 6. Довідник української Філядельфії. Репрезентації в діловому році: Голова Відділу був членом Крайового Комітету для відзначення 100-річчя народин Л. Українки, репрезентував Відділ на 50-річчя УВУ, на УІІ Соборі УПЦеркви та на 50-річча УАПЦеркви, на Дні Помісности та 80-річчя народин Верх. Архиєпископа, кардинала, Блаженнішого Кир Йосифа УІІ, Тижні Поневолених Націй, а репрезентанти Відділу брали участь у дошкільних днях, зорганізованих Крайовою Радою, з нагоди роковин незалежности в посадника міста наші репрезентанти приймали проклямацію, та інше. Англомовну переписку ми вели із міськими та стейтовими властями як також переслали гратуляційні привіти побідникам у листопадових виборах м. р.

У діловому році Відділ влаштував: свято героїв, 100-річчя Л. Українки, Листопадові Роковини (старанням ОбВУА), Роковини незалежности та соборности та Шевченківський концерт. Мистецький позем імпрез — бездоганний, але фреквенція публіки — щораз менша. І коли ця фреквенція затримається на цьому поземі, то наші імпрези перейдуть на просвітянський рівень.

Наша молодь відгукнулась на переслідування наших письменників, поетів, мистців та науковців в Україні, організуючи цілий ряд демонстрацій в обороні нескорених та переслідуваних. Наша Управа підтримувала нашу молодь, а місцевий Осередок ТУСМ одержав два рази суму 100 дол. на оплату транспорту до Ню Йорку на демонстрації.

На кінець квітня або на початок травня Управа плянує маніфестацію у Філядельфії в обороні нескорених.

Звіт голови доповнювали: інж. М. Нич, заступник голови за УНФ та за Студії Українознавства на Пенсильвенійському університеті, дир. Іван Шаран — за секретаріят, мгр Вол. Яців — за фінансовий реферат, мгр Т. Онуферко — за культурно-освітній, М. Ковальчин — за імпрезовий, а П. Ґенґало — за організаційний реферат. Інж. М. Лисобей звітував за комісію розбудови Парку Шевченка.

За Контрольну комісію звітував інж. Роман Кравців, а за Громадський Суд — д-р П. Стерчо.

У дискусії брали участь: Степан Спринський — секретар Централі, С. Мазурок, інж. Б. Кульчицький, мгр О. Луцький, М. Тимків, М. Алексевич.

Відповіді давав голова д-р І. Скальчук. Після уділення абсолюторії на внесок Контрольної комісії, Номінаційна комісія запропонувала Загальним Зборам листу кандидатів до Управи на чолі з д-ром Іваном Скальчуком.

Загальні Збори прийняли цю листу однодушно, акклямацією.

5-го квітня ц.р. відбулось спільне засідання старої та нововибраної Управ, на якому наступила передача діловодства та уконституювання нововибраної Управи.

Нововибрана Управа уконституювалась в наступний спосіб: д-р Іван Скальчук, голова; інж. Михайло Нич, заст. голови та голова комісії УНФ; д-р Микола Ценко, заст. голови, реф. конґресових клюбів; інж. Роман Кравців, секретар; Вол. Лупань, англомовний секретар; дир. Іван Шаран, фінансовий референт; мгр Іван Скочиляс, референт УНФ; Петро Ґенґало, організаційний реф.; д-р Наталія Пазуняк, реф. шкільних справ; мгр Теодосій Онуферко, культурно-освітній реф.; д-р Ярослав Бернадин, д-р Володимир Чума та Іван Гош — референти імпрезові; Степан Мазурок, референт зовнішніх зв'язків; представник СУА (Окружна Рада), реф. суспільної опіки; інсп. Микола Алексевич, координатор ветеранських організацій; д-р Мирослав Навроцький, Михайло Ковальчин, Теодор Дацик, мгр Володимир Яців, інж. Мирослав Лисобей — члени.

Контрольна комісія: Проф. д-р Богдан Т. Гнатюк, о. митрат Степан Біляк, інж. Мирон Ганушевський, Микола Пришляк і Микола Бачара.

Громадський Суд: Проф. д-р Петро Стерчо, Василь Колінко, Володимир Зуляк, Осип Кусень і Семен Лупацій.

Комісія Українського Народного Фонду: Інж. Михайло Нич, мгр Іван Скочиляс, д-р Микола Ценко, Семен Лупацій, Теодор Дацик, Степан Мазурок, Осип Кусень Іван Шаран та мгр Володимир Яців.

(Б.Б.)

СПОРТ

Успіх Торонтських відбиванкарів на Всеканадійських Першенствах

Двадцяті з черги всеканадійські відбиванкові першенства відбулись 17 та 18-го березня ц. р. в Едмонтоні, Алта. До перщенств стануло 20 жіночих та 20 чоловічих найсильніших відбиванкових команд із цілої Канади. В чоловічій групі взяла участь молода українська команда із Торонта, „Український Відбиванковий Клюб Торонто", (колишня команда Пласту).

Чоловічі команди поділено на три групи, до груп „А" й „Б" приділено по шість найсильніших команд, а в групу „В" попали вісім дещо слабших команд. Наша команда опинилась у групі „Б". По розіграні групових змагань, перше, друге, третє місця із груп „А" й „Б" та перше й друге із групи „В" увійдуть до фінальних розігравок за першенство Канади.

Групові розіґравки проходили із великим завзяттям та під великим тиском, цілу п'ятницю та в суботу вранці. Кожна команда старалась закваліфікуватися до фінальних розіґравок, між ними й наша команда, що було великою несподіванкою для багатьох нам неприхильних сусідів та фахівців на полі відбиванкового спорту.

Фінальні розіґравки почались у суботу о першій год. по полудні. В чвертьфінальних розіґравках наша команда стрінулась із сильною командою „Весмен" із Вінніпеґу. Це були одні із найкращих змагань під час цілого турніру. Наша команда звернула на себе увагу своєю грою, та показала свою заавансованість. Ми виграли чвертьфінали в двох грах 15:13 та 15:4 та перейшли до півфіналів.

У півфінальних розіґравках наша команда стрінулась із дуже сильною командою „Відбиванковий Клюб Ванкувер", що на своєму складі мала трьох змагунів із канадської збірної. Тут, одначе наші молоді змагуни заломились нервово, через це не змогли поставити цій команді належно спротиву. Ми програли в двох грах, 15:9 та 15:5 й зайняли четверте місце на Канаду. Першенство здобула команда Монтреалю „Палестре", „В. К. Ванкувер зайняв друге місце, а команда Гамільтону третє.

Участь нашої команди у півфінальних розіґравках, це великий успіх наших молодих змагунів. Це вперше команда в чисто українському складі дійшла до півфіналів за першенство Канади. Одначе, команда ще має недоліки із причини свого молодого віку та браку практики й загартованости.

Я. Кривоніси

„Чорноморська Січ" — „Молфета" Ф. К. 3:2 (1:0)

Гобокен 9-го квітня — Були це важливі мистецькі змагання „Великої Десятки", Шейфер Ліги Ню Дж., яким місцевий, почитний американський щоденник „Стар Леджер" в своєму недільному виданні на спортовій сторінці присвятив увагу під товстим наголовком „Нюарк Юкс Фейс Молфетта Тудей". В останніх виступах цей італійський клюб, що в показнику табелі гор займає 4-те місце, зробив кілька несподіванок чоловим клюбам Ліги, здобувши з ними перемоги, або нерішені вислідн. Таку несподіванку господарі бажали справити і українським футболістам в звітових змаганнях, що відбулися на стадіоні Кеннеді в Гобокен. Згідно з вислідом, бажання італійців не увінчалися успіхом, а „Ч. Січ", здобувши дальші дві точки закріпилася на позиції лідера в показнику табелі гор і цим самим залишилися чільним кандидатом на чемпіона „Мейджор Дивізії", Шейфер Ліги. В початковій фазі змагань, гра проходила в дещо повільному темпі в якій „Ч. Січ" мала легку перевагу і ряд можливостей до відкриття конта воріт. Його відкрив Петро Ілич, щойно в 34-й хвилині, добиваючи м'яч в сітку воріт італійців з подачі П. Паливоди

Більш емоційно пройшла гра після перерви. Українські футболісти вповні перебрали ініціятиву, а наш напад створював чудові підбрамкові ситуації, з яких П. Паливода в 52-ій хвилині з подачі Василя Каздоби і Лужняк з гарного випуску Ілича в 56-ій хвилині стрілили два чергові ґолі. При стані 3:0 „Січовики" непотрібно знизили темпо, після чого гра вирівнялася, в якій в свою чергу італійці здобули два ґолі: в 75-ій хвилині з карного стрілу і 6-ть хвилин перед закінченням зустрічі, гарного ґоля з гри. Наприкінці „Січовики" провели ще кілька акцій, але до здобуття чергових ґолів не спромоглися. Склад „Ч. Січі": Гільгерс, Касіяненко, Паньків, Вол. Каздоба, В. Ткач, І. Паливода, Лужняк, Вас. Каздоба, П. Паливода, Вільчак, Ілич, Михайло Паливода-тренер і менаджер.

Показник табелі гор 9-го квітня 1972

„Мейджор Дивізія"

		гор	точок
1.	„Ч. Січ"	13	25:1
2.	Айріш-Амер.	12	23:1
3.	Італіян Пасс.	12	17:7
4.	Молфетта ФК	13	13:13
5.	Мадярський СК	12	11:13

„Чорноморська Січ" ІІ — „Вест Інді" Ф. К. 1:1

Після цих змагань, молодші „Січовики" в показнику табелі гор „Резервової Дивізії Шейфер Ліги займають 7-ме місце на усіх 10-ти клюбів. Єдиного ґоля для „Ч. Січі" здобув Вільшинський. Склад „Ч. Січі" ІІ: М. Дідоха, Б. Хамуляк, Ю. Кальба, О. Ткач, М. Гординський, Б. Басняк, І. Луків, І. Ґой, Ю. Юркевич, Р. Хромовський, Я. Вільшинський, Я. Белегай. Василь Басняк менаджер.

О. Твардовський

РУЇНА АМЕРИКАНСЬКИХ МІСТ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

би мовити, на голову Урядові. Розвинулась окрема галузь спекуляції: „промислові" людці, між ними й багато нечесних урядовців з державних та міських установ, що їх завданням є „опікуватися" будівництвом і домами, скуповують поруйновані та покинені будинки забезцінь. За невеликі гроші переводять вони їх нібито ремонт, а насправді зовнішню декорацію, і продають наївним за куди вищу ціну. Нові власники швидко стверджують, що куплені ними доми вимагають такого коштовного ремонту, який не виплачується, і відмовляються платити мортґедж, що був ґарантований державою. Таким чином будинок переходить на власність держави, і держава розпоряджає тепер будинками з кругло чвертю мільйона помешканнями, в яких ніхто не живе і не хоче та не буде жити...

Очевидно, великі міста не загинуть. Вони тільки переживають велику кризу і пристосовуються до тих нових життьових умовин, що їх витворили авто і літак, як позитивні здобутки цивілізації, та засмічення природи, вандалізм, наркоманія і злочинство — неґативи сучасности. Фахівці передбачають, що коли на місце покинених і поруйнованих будинків і дільниць постануть „міста в містах", які прибавлять старим містам простору і зелені, багато міських „еміґрантів" будуть „репатріюватись". Бо велике місто мало й матиме свій чар.

І. К-Н

ПОВІНЬ КОНКУРСІВ

У київських газетах багато оголошень: конкурси на вільні посади в різних підприємствах, інституціях, навчальних закладах. У пресі з початку квітня повідомлено про „всесоюзний конкурс" на кращі літературні, драматичні та ін. твори на тему „Навчання, праця і побут учнів професійно-технічних закладів", з нагородами по 2 000, 1 000 і менше рублів — задля пропаґування тих закладів, до яких неохоче вступає молодь. Комсомольське Видавництво „Молодь" у Києві проголосило навіть конкурс „на кращу пропаганду суспільно-політичної та ін. літератури Видавництва".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 16-го КВІТНЯ 1972 р.

КЕМБЕЛ, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл 218 Відд. о год. 2-ій по пол. в Українському Домі, 165 Гордон Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — М. Стадник, предс., И. Темник, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. Збори Т-ва Укр. Січ 59 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. Проситься чл. прибути на збори. — Управа.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ 8 Відд. о год. 2 по пол. в церковній залі. Пікнік Т-ва вже замовлений у Hastings on Hudson у Дрепер Парк на 27 серпня 1972 р. — Управа.

МОНЕСЕН, Па. Місячні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в Українській Залі на 2-ій вул., 213 Скумекер Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — П. Янковський, предсідник, М. Куць, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Секретар.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Квартальні збори Т-ва Запор. Січ 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. На порядку: звіти, дискусії до поправки статуту та інші справи. Проситься чл. прибути. — Управа.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая 175 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься прибути і вирівняти чл. вкладки. — І. Смерека, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва М. Грушевського 219 Відд. о год. 10-11 ранку в Seventh Day Adventist Church, Norman Rd at Irvington Ave. Проситься чл. прибути на Збори. — Мери Юров, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Квартальні збори С-ва Любов 37-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 214 Фултон вул. Проситься чл. прибути. На порядку: звіти та інші важні справи. Склад Управи на 1972 р.: Анна Реклайтес, предс., Катерина Корсон, заступник, Маріянна Отар, касир, Анна Гнатюк, заст., Евгенія Пісик, секр. Контр. Комісія: Ольга Лустер, гол., Марія Барляк, член. Делеґ. до УНДому Анна Гнатюк. — Управа.

ГАРТФОРД, Конн. Склад Управи Б-ва св. І. Хрестителя 277 Відд. на 1972 р.: В. Василенко, предс., М. Мединський, заст., Т. Мельник, фін. секр., Е. Гомотюк, заст., П. Дутка, касир, В. Мусій, рек. секр., В. Дерлиця, член. Контр. Комісія: інж. О. Бандера, гол., П. Колінський і С. Кравець — члени. Комісія Каси Хворих: Я. Нестерук, гол., В. Василенко і В. Дерлиця — члени. Збирання вкладок стало в середи і суботи від 7-9 веч. в УНДомі. Адреса секретаря: Tymish Melnyk, 87 Franklin Ave., Hartford, Conn. 06114, тел. від 3-6 по пол. 246-3701. — Управа.

Михайло Гентош, голова Шамокинської Округи УНС видужує після операції

Михайло Гентош

Джерзі Сіті. — З головної канцелярії УНС повідомляють, що секретар 305-го Відділу УНС в Магоней Сіті в Пенсильвенії, довголітній голова Шамокинської союзової Округи Михайло Гентош, перебув 28-го березня 1972 року операцію в шпиталі й після тижневого побуту в лікарні повернувся до дому, де поволі але постійно видужує й можна сподіватися, що впродож найближчого тижня - двох повернеться до повного здоров'я та до своєї відданої праці для Українського Народного Союзу. Цей справжній союзовий сенатор підмічує в розмові, що щось подібне йому „трапилося вперше", а він же перейшов вісімдесятку! Всіх, хто слідкують за працею й успіхами п. Гентоша, не повірять, що йому пішло вже на дев'яте десятиріччя. Минулого року, як і всіх попередніх, п. Гентош в організаційних змаганнях переміг багато сусідніх секретарів, куди молодших від нього. І в цьогорічній кампанії п. Гентош стоїть у першім ряді союзових організаторів. Загальні щирі побажання всіх союзовців супровожають видоровний шлях п. Гентоша.

Школа Українознавства в Трентоні у поклоні Т. Шевченкові

Учні школи Українознавства при українській православній церкві св. Юрія Переможця в Трентоні, в неділю 26-го березня у 5-й годині вечора, в залі церкви св. Юрія відзначили святочним концертом роковини Тараса Шевченка.

Перед початком концертової програми, директор школи о. Микола Галета промовив до присутніх, підкресливши велике значення Тараса Шевченка для українського народу колись, і сьогодні на кристалізування світогляду нашої молоді.

Святочний концерт започатковано відспіванням „Заповіту", всіма учнями Школи Українознавства, під дириґентурою Віри Бондаренко. Учні 9-ї кляси, Богдан Стрижаківський і Володя Фат, виступили з рефератом „Українці і народи світу про Шевченка". Опісля деклямували учні 7-ої кляси, діти дитячого садочку, учні 2-ої і 4-ої кляси та учні 9 - 7-их кляс. Відтак учні 9 - 7-их кляс проспівали пісні на слова Тараса Шевченка. Акомпаньямент п-ни Олі Голінко та під дириґентурою Віри Бондаренко. Між хористками відзначилися молоді виконавці; Галя Білоус та Віра Довбня.

Наприкінці мистецької програми, учні 9-ої кляси деклямували баляду „Причинна" під звуки молодого акордеоніста Кириченка. Програму концерту, заповідала керівник педагогічного Відділу Української школи п-і Рудь.

Концерт закінчено відспіванням усіми виконавцями і присутніми українського національного гимну.

Ф. П.

СТУДЕНТСЬКА ЗУСТРІЧ

В суботу і неділю 15 і 16 квітня ц.р. СУСТА дасть змогу студентам зустрітися на Союзівці, щоб обмінятися думками, продискутувати біжучі та актуальні справи і при тій нагоді дещо розважитися. Програма, яка почнеться в суботу в годині 10-ій ранку, включатиме дві доповіді — проф. Володимира Одайника з Колюмбійського Університету і Марка Бойчуна, голови СУСК-у. В суботу вечером відбудеться товариський вечір з музикою. В неділю рано учасники зустрічі вислухають Службу Божу та після резюме, яке відбудеться по Службі Божій, виїдуть додому.

ТАРЗАН, Ч. 6732. Наомі прибула, щоб рятувати Тарзана

Коли полковник Джудд втрачав надію, що можна врятувати життя Тарзана...

Медсестро Наомі, відкіля ти тут взялася?

Добрийдень, полковнику! Я почула про Тарзана і просила генерала Їтса, щоб скинув мене сюди джетом!

То це ти вискочила з того джету, що загудів над нами?

...з ліком проти отрути, що його — як ти сказав — потребує Тарзан — з Твоїм дозволом, пане!

Тарзане, дорогий Тарзане, Наомі біля тебе...